

MAATALOUS

Supikoiria ja kauriita näkee maissipellolla usein. Hirvikin on joskus tullut maissin kätköstä. **YRITTÄJÄ KALLE RÖNNI, SILMU CONTRACTING**

Lähes nelimetrisen Pioneer-maissin takaa näkyy vain silppurin torvi ja vähän työkoneiden kattoja.

Isot koneet tanssivat maissinkorjuussa

Lähes nelimetrisen maissiseinämän takaa pilkottavat peräkärryn ylälaita ja traktorin katto. Välillä ne katoavat näkyvistä pellon painanteeseen. Kasvuston yllä purjehtii vaaleanvihreää silppua puhaltava torvi.

KUHMIOINEN (MT) Valtavat koneet kieppuvat ja kääntyilevät. Peräkärryä vetävä traktori pysyttelee hölkkävauhtia liikkuvan ajosilppurin tahdissa. Silppuri kerää leikkuupöydän leveydeltä maissia ja ohjaa koneen läpi virtaavan silpun oikeaan kohtaan peräkärryn lavaa. Kärry on pian kukkuroillaan. Toinen traktori seuraa perässä tyhjiä peräkärryineen. Se on valmiina vaihtamaan vuoroa vauhdissa. Ollaan syyskuun viimeisenä päivänä Kuhmoisissa, **Tapio Helinin** maitotilan pellolla. Ajosilppurissa on maissipöytä rouheine piikkeineen. Silppuria ajaa **Kalle Rönni** Silmu Contractingista. ”Kaksi tai kolme suomalaista yritystä korjaa maissisäilörehua”, Rönni kertoo. ”Tulimme edellisviikolla Lapualta ja Kauhavalta.” Pälkäneläinen Silmu Contracting korjaa noin puolet kaikesta Suomen maissista. Tällä kertaa mukana on silppurin lisäksi kolmen traktorin ja kolmen peräkärryn verran kuljetuskalustoa. ”Maissia korjaamme koko maassa. Muuten toimimme Pirkkanmaan ja Kanta-Hämeen alueella. Voimme tarjota peltoviljelypuolella kaikki palvelut kylvöstä korjuuseen.”

Kuljetuskalustoa tarvitaan paljon Nyt toimitaan sen verran kaukana talouskeskuksesta, että tarvittaisiin vieläkin enemmän perävaunuja ajamaan satoa siilolle. Helinin tilakeskukseen on 24 kilometriä matkaa. Kolme isoa ja kolme pienempää peräkärryä ajaa peräkanaa, mutta silti ajosilppuri joutuu välillä seisomaan toimitettomana. Isoon kärryyn mahtuu kerralla 15 000–20 000 kilon kuorma. Se on vain reilun puolen hehtaarin sato. Maitotilallinen **Jarkko Sumioinen** ajaa kuormia Tapio Helinin apuna omilla traktoreillaan. Pellon laidalla Sumioisen puhelin soi. Yksi traktoreista on uponnut kosteaan kohtaan. Sumioinen lähtee pelastamaan. Kohta kukkurainen kuorma ilmestyy jo tielle.

Toimisto ajosilppurissa Kalle Rönni katsoo silppurinsa tietokonenäyttöä. ”Tältä lohkolta tulee satoa 30–35 tonnia hehtaarilta. Rehun kuiva-aine on 25–30 prosenttia. Kuiva-ainesato on siis noin 8–10 tonnia hehtaarilta.” Silppurin tietokone valvoo silpun pituutta ja murskaimen välystä sekä koneen toiminto-

Maissipöydän terät syövät kasvustoa vaivattoman tuntuisesti, mutta koneet ovat kyllä kovilla.

ja. Näyttö kertoo satotason ja pinta-alat. Kokonainen toimisto kulkee silppurin hytissä. Videonäyttö kertoo, missä laittimaiset terät kulkevat. Rinnalla kulkevan peräkärryn näkee hyvin. Pelkkä maissipöytä maksaa 150 000 euroa. Silppurin hinta tulee siihen päälle. ”Valtaosa varaosista kulkee mukana”, Rönni kertoo. ”Nyt kun ollaan näin lähellä, jotain voidaan hakea myös kotoa, sinne on tunnin ajomatka.”

Seuraava vastaavan kokoinen maissipöytä on Skoonessa. Sen vuoksi maissisilppurilla ajetaan mieluummin hitaasti. Konerikkoihin on silti varauduttava. Pelkkä maissipöytä maksaa 150 000 euroa. Silppurin hinta tulee siihen päälle. ”Valtaosa varaosista kulkee mukana”, Rönni kertoo. ”Nyt kun ollaan näin lähellä, jotain voidaan hakea myös kotoa, sinne on tunnin ajomatka.”

”Tämä ei ole fyysisesti raskasta, mutta kun ajaa koko päivän vihreää seinää vastaan, se on väsyttävää”, Rönni sanoo. ”Vierailulla pellolla ei tiedä, mitä voi olla vastassa.” ”Supikoiria ja kauriita näkee maissipellolla usein. Hirvikin on joskus tullut maissin kätköstä.” Kun viimeinen maissinvarsi katoaa pellolta, aukean poikki lähtee lönnöttelemään äreän

näköinen supikoira. Kesän paras päiväunipaikka on selvästi ihan pilalla.

REA PELTOLA

Maissisilppu maistuu hyvin makealle, melkein mansikkamehulle.

Varjostaa rikkakasvit

KUHMIOINEN (MT) ”Maissille sopii kevätkyntö. Kuohkea kasvualusta on tarpeen syväjuuriselle kasville. Mutta maissia voi hyvin viljellä maissin jälkeen”, kertoo lypsykarjatilan isäntä **Tapio Helin**. ”Tänä vuonna tuli kylvettyä vähän liian tiheään”, Helin arvioi. ”80 000 tainta on hehtaarilla. Tähkäsato olisi ehkä parempi, jos taimia olisi vain 65 000.” Helinin maissi kylvettiin koneella, jonka edessä oli kasvin suojeluruisku, sitten mullattiin jyvät ja niiden päälle levitettiin biohajoava muovi. ”Kaikki samalla ajokerralla.” Helin käytti maavaikutteista rikkakasvintorjunta-ainetta. Kun kasvusto on puolimetristä, se varjostaa itse rikkakasvit kuoliaaksi. Maissin jäljiltä pelto on puhdas. Maissille tarvitaan pelto, jo-

ka kantaa korjuukaluston myös sateiden jälkeen. Sadon kuiva-ainepitoisuus kasvaa sitä mukaa kun syksy etenee. Myös tärkkelyspitoisuus lisääntyy. Liian sokerinen rehu aiheuttaa hankaluuksia. Maissisilppu maistuu kuin mansikkamehua. Suoraan varresta taitettu Pioneer-lajikkeen tähkä on vielä syyskuun lopussa mehukas ja aika makea sekin. Kun pakkaneen ruskettaa lehdet, korjuuseen täytyy ryhtyä muutaman päivän kuluessa. Pitkä lauha syksy on siis eduksi. ”Ahvenanmaalla on korjattu maissia, jonka kuiva-ainepitoisuus oli jopa yli 40 prosenttia”, maissisilppuria ajava **Kalle Rönni** kertoo.

REA PELTOLA

Tulipoltetta löytyi ensimmäistä kertaa Suomesta

Ahvenanmaalaisen hedelmätarhan päärynäpuusta on löytynyt tulipoltetta. Tähän asti Suomi oli viimeinen Euroopan maa, jossa tulipoltetta ei ollut koskaan havaittu. Tarkastaja löysi tulipoltteelle tyypillisellä tavalla oireilevan puun ja näytteet tutkittiin Elintarviketurvallisuusvirasto Evirassa. Toistaiseksi saastuneeksi on todettu vain yksi puu. Tämä puu kaivetaan ylös ja hävitetään polttamalla. Ympäriältä hävitetään myös ehkä kymmenen metrin etäisyydeltä puusta kasvaneet muut tulipoltteen isäntäkasvit. Jos tauti on levinnyt laajemmalle, torjuntatoimiakin täytyy laajentaa. Hävittämisestä päättää Ahvenanmaan maakuntahallitus. Eviralla ei ole toimivaltaa Ahvenanmaalla. Kartoitus taudin levinneisyydestä Ahvenanmaalla tehdään kesällä 2015. Ahvenanmaalla tuotetaan

noin kaksi kolmasosaa Suomen hedelmäsadosta. ”Vielä ei tiedetä, onko tauti tullut taimien mukana vai ovatko esimerkiksi linnut levittäneet sitä meren yli”, kertoo jaosto-päälikkö **Jari Poutanen** Evirasta. ”Toukokuussa, kun tauti on helpointa havaita, katsotaan samasta taimierästä tulleita kasveja muilla tarhoilla.” **Helposti leviävä, vaikeasti torjuttava** Sairastunut päärynäpuu on kasvanut tarhalla jo muutaman vuoden ajan. Taimi on tuotu Suomessa EU:n ulkopuolelta, jossa ei pitäisi nykyisin olla tulipoltetta. Tulipolte on hyvin yleinen Euroopassa ja Amerikassa. Tauti on laajalle levinnyt myös muualla maailmassa lauhilla vyöhykkeillä. Australiasta sitä ei ehkä vielä ole löydetty. Tulipolte leviää helposti tuulen, hyönteisten ja lintujen

Tulipoltteen aiheuttamaa mustumista ja limaisuutta tuhkapensaassa.

mukana. Hedelmien mukana tulipolte ei leviä. Ihmisille ja eläimille tauti on vaaraton. Suomella on EU-lainsäädännön mukaan oikeus suoja-alueeseen tulipoltetta vastaan. Suoja-alueelle saa tuoda tulipoltteelle alttiita taimia vain toiselta suoja-alueelta tai sen

puskurivyöhykkeeltä. Taudille alttiiden taimien ja muun lisäysaineiston tuonti EU:n ulkopuolelta on pääsääntöisesti kielletty. ”Parinkymmenen vuoden ajan tulipoltetta on etsitty aktiivisesti Suomessa”, Poutanen kertoo. ”Vuositain käymme

läpi satakunta hedelmätarhaa ja kaikki taimitarhat. Lisäksi on tarkastettu paljon taimimymälöitä.” Kun tulipoltetta nyt löytyi Suomesta, taudin leviäminen on

estettävä ja esiintymät hävitettävä. Suomi kuitenkin säilyttää suoja-alueoikeutensa, ellei käy ilmi, että tauti olisi jo levinnyt tänne pysyvästi.

REA PELTOLA

TULIPOLTE

Tuhoisa bakteeritauti

Tulipolte on omenan ja päärynän haitallisimpia tauteja Euroopassa. Se on kotoisin Pohjois-Amerikasta. **Omenan** ja päärynän lisäksi taudin isäntäkasveja ovat muun muassa tuomi-pihlajat, pihlajat, orapihlajat ja tuhkapensaat. **Vaikea hävittää**, aiheuttaa merkittävää taloudellista vahinkoa eikä sitä voi torjua kasvinsuojeluaineilla. **Saastuneet puut** hävitetään polttamalla ja niiden ympärille perustetaan suoja-alue, josta taudin mahdolliset isäntäkasvit

hävitetään myös. **Oireena on** versojen lakastuminen, mustuminen ja kasvin kuoleminen. **Leviää saastuneiden** kasvien sekä hyönteisten ja lintujen välityksellä. Yleinen Euroopan lisäksi Yhdysvalloissa, Kanadassa ja myös Euroopan ulkopuolella. **Tulipoltetta havaittaessa** tai epäiltäessä tulee viipymättä ottaa yhteyttä Eviraan. Ahvenanmaalla otetaan yhteys maakuntahallitukseen. **Ei ole** vaaraksi ihmisille tai eläimille.

”Odotettavissa se oli”

» Maailmalla-han tulipoltteenkin kanssa on jouduttu elämään jo pitkään.«

HANNU SALO

vettä ja ravinteita. Varhain keväällä tauti näkyy kukkien ja nuorien versojen äkillisenä mustumisena. Silloin tauti on helpointa havaita. Bakteerin lisääntyessä se leviää lopulta juuriin ja kasvi kuolee. Lämpimissä ja kosteissa oloissa saastuneen kasvin siitepölyn mukana leviävät bakteeritiitit saattavat tartuttaa nopeasti kokonaisen hedelmätarhan. Kasvista voi myös erittyä limaa, jossa on bakteerin itiöitä. Lima tahrii lintujen ja hyönteisten jalkoja.

REA PELTOLA